



# Coneix Les Corts Valencianes

en lectura fàcil



CORTS VALENCIANES

**Adaptació a lectura fàcil:**

**FA-CI-LI-TO**

El Servei  
d'Accessibilitat  
Cognitiva de:



**Plena  
inclusió**  
Comunitat  
Valenciana

**Revisió i supervisió:**

Servei d'Accessibilitat Cognitiva  
Plena Inclusió CV

**Validació de textos:**

Paula Rodríguez  
Mauricio Palomar  
Luis José Pérez

**Disseny original:**

Marta Herrera (EASD)

**Adaptació disseny a lectura fàcil:**

ideal Branding



Adaptat i validat per persones amb discapacitat intel·lectual.

Logotip europeu de lectura fàcil: © Inclusion Europe

Més informació en <https://www.inclusion-europe.eu/easy-to-read/>

# Índex

<b>1. Què són Les Corts Valencianes?</b> .....	pàgina <b>3</b>
<b>2. Els nostres representants en Les Corts Valencianes</b> .....	pàgina <b>4</b>
<b>3. El sistema electoral</b> .....	pàgina <b>7</b>
<b>4. Òrgans del parlament</b> .....	pàgina <b>8</b>
<b>5. Funcionament del parlament</b> .....	pàgina <b>10</b>
<b>6. Participació ciutadana en Les Corts Valencianes</b> .....	pàgina <b>17</b>
<b>7. Història del parlament</b> .....	pàgina <b>18</b>
<b>8. Història del Palau dels Borja</b> .....	pàgina <b>19</b>





# 1. Què són Les Corts Valencianes?

Les Corts Valencianes representen tota la ciutadania de la Comunitat Valenciana.

Tota la ciutadania són 5 milions de persones.

La ciutadania vota les persones que formen Les Corts Valencianes.

## Qui pot votar per a Les Corts Valencianes?

Les persones majors de 18 anys que estan **empadronades** en qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana. Han de tindre nacionalitat espanyola. També poden votar les persones valencianes que viuen a l'estranger.



### **Empadronada**

és que estiga inscrita en el padró. El padró recull les dades de totes les persones que viuen en un poble o un municipi. És un registre amb les teues dades personals i el lloc on vius.



## 2. Els nostres representants en Les Corts Valencianes

Les persones elegides en les eleccions són representants de tota la ciutadania.

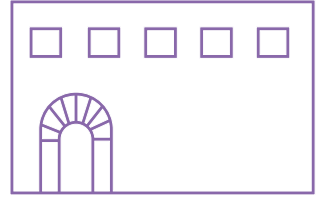
Aquestes persones es converteixen en membres del parlament.

El parlament són Les Corts Valencianes.

Els membres del parlament es diuen diputats i diputades i formen grups parlamentaris.

Els diputats i diputades tenen drets i deures.





## Deures:

- Assistir a les reunions del Ple de Les Corts Valencianes.
- Assistir a les comissions de treball de les quals formen part.
- Complir les seues funcions de fer normes o lleis.
- Respectar les normes del parlament i complir-les.
- Informar de les seues possessions o la seua riquesa.

## Drets:

- Assistir a les reunions del Ple de Les Corts Valencianes.
- Assistir a les comissions de treball de les quals formen part per a opinar i votar.
- Demanar informes, dades o documents a les administracions públiques de la Generalitat Valenciana.  
I també a administracions locals, com els ajuntaments, o a l'Estat.
- Presentar **esmenes**.

Una **esmena** és una proposta perquè canvie el contingut d'algun article o l'apartat d'una llei o un altre document oficial.

## Com s'organitzen els grups parlamentaris?

Els grups parlamentaris són els diputats i diputades que són del mateix partit polític.

Cada grup parlamentari elegix el seu portaveu.

Els diputats i diputades poden estar:

- En un grup propi quan són 3 o més diputats.
- En un **grup mixt** si no arriben a ser 3 diputats.
- O poden ser diputats no adscrits quan se n'ixen d'algun grup.

El lloc on es fan les sessions del Ple de Les Corts Valencianes es diu hemicicle o Saló de Plens.

Els escons són els seients on s'asseuen els diputats i diputades.

La **seu** de Les Corts Valencianes és el Palau dels Borja a València. Encara que el Ple i les comissions també poden reunir-se en altres llocs de la Comunitat Valenciana.

### **Grup mixt**

és un grup amb persones de diversos partits polítics o que no tenen grup propi.

### **Seu**

és el lloc on es fa alguna cosa, on estan les instal·lacions d'una associació, una empresa, un govern.





## 3. El sistema electoral

Les Corts Valencianes estan formades per 99 diputades i diputats.

Aquests diputats són elegits per **sufragi universal**.

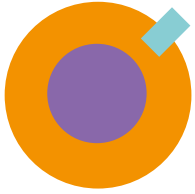
Per a ser diputats o diputades han de complir uns requisits:

- Han de ser valencians o valencianes.
- Els partits polítics o **coalicions** presenten els candidats per a ser diputats.
- En les eleccions es vota per llistes tancades. Això significa que la ciutadania vota una llista de persones d'un partit, no una persona.
- S'elegeixen almenys 20 diputats per cada província: Castelló, València i Alacant. Com més població té una província, més diputats té. Per exemple, ara Alacant té 35 diputats, València té 40 diputats i Castelló té 24 diputats.

El **sufragi universal** és el dret al vot de totes les persones.

Una **coalició** és la unió de 2 o més partits polítics.





## 4. Òrgans del parlament

Els diputats i diputades que formen el parlament s'organitzen en diferents òrgans.

Aquests òrgans són com grups de treball o de funcionament.

Els òrgans de treball són:

### El Ple.

El Ple és el més important de Les Corts Valencianes.

Està format per tots els diputats i diputades.

### Les comissions.

Són grups de treball de diputats i diputades.

Hi ha diferents classes de comissions.

Les comissions permanents legislatives

fan els textos que seran lleis,

però hi ha altres comissions que es dediquen a altres temes.

Els òrgans de funcionament són:

### La Presidència de Les Corts Valencianes.

La presidència dirigeix els debats en el Ple

i manté l'ordre de les discussions.

### La Mesa de Les Corts Valencianes.

Són els diputats i diputades

que dirigeixen el parlament.



La Mesa de Les Corts Valencianes està formada per 5 persones:

el president o presidenta,

2 vicepresidents o vicepresidentes

i 2 secretaris o secretàries.

El Ple de Les Corts Valencianes tria aquestes persones.

### La Junta de **Síndics**.

Són les persones de la Mesa de Les Corts Valencianes més els portaveus de cada grup parlamentari.

La Junta de Síndics i la Mesa de Les Corts Valencianes s'encarreguen de fer

el calendari de reunions del parlament

i l'ordre del dia del Ple.

L'ordre del dia són els temes que han de tractar.

### La Diputació Permanent.

La Diputació Permanent són els diputats

i diputades que representen els grups parlamentaris.

Realitzen les funcions del parlament

entre els períodes de sessions.

Els períodes de sessions són de febrer a juny

i de setembre a desembre.

També quan es **dissolen** Les Corts Valencianes.

### La Secretaria General.

La Secretaria General és l'administració de Les Corts Valencianes.

Inclou tot el personal i els serveis de Les Corts.

#### **Síndic**

és el portaveu, el diputat o diputada que ha triat el grup parlamentari que el representa.

#### **Dissoldre** Les Corts

Valencianes és acabar la seua activitat per a convocar eleccions per a un parlament nou.



## 5. Funcionament del parlament

El parlament té diverses funcions:

- **Funció legislativa.**  
Es tracta de fer lleis.
- **Funció de control polític.**  
Es tracta de controlar el govern.
- **Funció pressupostària.**  
Es tracta d'aprovar i controlar el pressupost i les qüestions de diners.
- **Funció electiva.**  
Es tracta d'elegir i nomenar càrrecs.

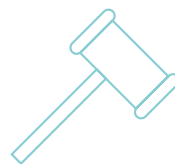
### Funció legislativa.

Les Corts valencianes poden fer lleis.

Una llei és la norma que regula un tema i obliga totes les persones a complir-la.

Les Corts també poden enviar un text a les Corts Generals perquè decidisquen si pot fer-se una llei.

Les Corts Generals són el Congrés i el Senat.



Com es fa una llei?

1. Per a començar a fer una llei necessitem un text.

Aquest text pot ser:

**Un projecte de llei.**

És un document que el govern vol convertir en llei.

**Una proposició de llei.**

És un document que un grup parlamentari o un mínim d'11 diputats o diputades vol que es convertisca en llei.

**Una iniciativa legislativa.**

És un document que un grup de ciutadans vol convertir en llei.

2. Després, el document proposat es debat en el Ple.

Si és una proposició de llei es demana al govern la seua opinió.

3. Quan es debat en el Ple,

eixe text s'envia a una comissió.

4. Les comissions treballen el document proposat

i els grups parlamentaris

poden donar la seua opinió a través d'**esmenes**.

Una **esmena** és una proposta perquè canvie el contingut d'algun article o l'apartat d'una llei o un altre document oficial.

5. El Ple torna a debatre el document proposat per la comissió.

6. Quan la majoria dels diputats voten a favor,

el text ja és una llei.

La llei es publica en els butlletins oficials de la Comunitat Valenciana

i en el butlletí estatal.

El que es publica en aquests butlletins s'ha de complir.

Aquests butlletins són:

- El BOCV és el Butlletí Oficial de Les Corts Valencianes.
- El DOGV és el Diari Oficial de la Generalitat Valenciana.
- El BOE és el Boletín Oficial del Estado.

## Funció de control del govern.

Les Corts Valencianes han de controlar

i vigilar el que fa el govern.

El govern es diu Consell en la nostra comunitat.

Les Corts Valencianes poden decidir

la fi del mandat del president de la Generalitat;

per això, tenen funcions molt importants.

Per a poder controlar al govern hi ha:

### Debats generals.

Una de les accions per a controlar el que fa el Consell

són els debats generals sobre les seues accions,

els plans i comunicacions del govern.



Després del debat es poden presentar

### **resolucions o mocions**

o propostes de resolució.

Les resolucions aprovades obliguen el govern a complir allò que diuen, però no són una llei.

### Les interpel·lacions.

Són per a demanar explicacions sobre temes generals.

### Les preguntes.

El parlament pot fer preguntes més concretes al president i als consellers.

### Les compareixences de membres del govern i altres autoritats.

Un grup parlamentari pot demanar al govern anar a un Ple o a una comissió perquè li expliquen un tema o una situació. El govern també pot demanar anar-hi.

### Les mocions de censura.

Quan la majoria del parlament ja no confia en el president, pot presentar una **moció de censura**. Si la guanyen, el president ha de dimitir i deixa el seu càrrec.

### Les qüestions de confiança.

El govern pot demanar que es vote alguna cosa del seu programa polític o alguna acció per a estar segur que té el suport de la majoria.

#### Les **resolucions o mocions**

són propostes que es fan al Ple perquè prenga decisions sobre aquests temes.

#### Una **moció de censura**

la presenten diputats d'un partit polític contra el govern perquè no confien en ell.

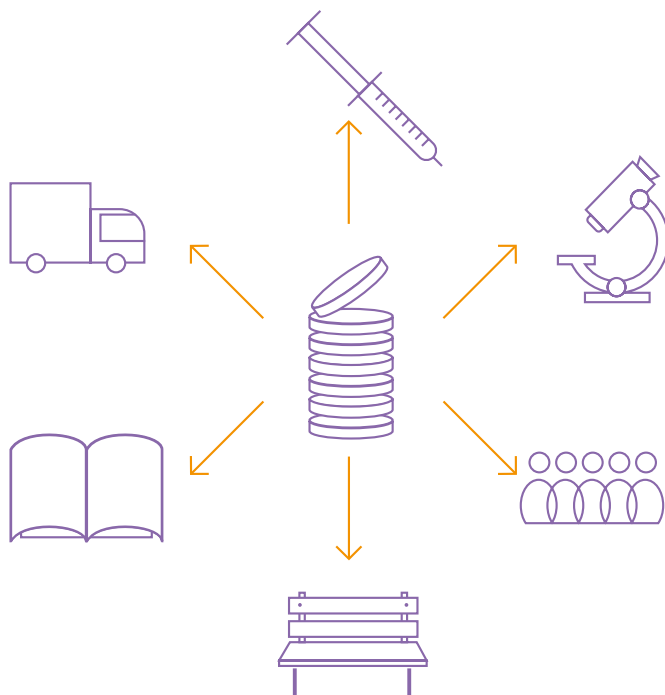
## Funció pressupostària.

El debat dels pressupostos és un dels més importants. En aquest debat es decideixen els diners que es gastarà el govern per a fer els seus projectes en la societat.

Aquest pressupost de tot l'any es reparteix en diferents àrees:

- Salut.
- Transports.
- Educació.
- Serveis públics.
- Investigació i desenvolupament.
- Protecció i promoció social.

Les ajudes a les **persones més vulnerables** perquè puguin viure bé.



Les **persones vulnerables** són les que necessiten més ajuda. I tenen més dificultat per a incloure's en la societat.



## Funció electiva.

Les Corts Valencianes elegeixen i nomenen:

- El president de la Generalitat Valenciana.
- La Mesa de Les Corts Valencianes.
- Els senadors que representen la Comunitat Valenciana en el Senat.

També elegeixen i nomenen:



### Síndic de Greuges.

Defensa els drets i llibertats de la ciutadania.



### Sindicatura de Comptes.

Controla els diners i pressupost de la Generalitat i el sector públic valencià.



### Consell Valencià de Cultura.

Informa, explica i dona consells a les institucions públiques sobre temes de la cultura valenciana.



### Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Fa les normes de l'idioma valencià.



### Comité Econòmic i Social.

Explica i aconsella al Consell i les institucions públiques sobre temes econòmics, d'ocupació o socials.



### Consell Jurídic Consultiu.

Explica i aconsella al Consell i les institucions públiques sobre temes jurídics i de lleis.

També a les administracions locals com els ajuntaments.

## L'elecció del president de la Generalitat Valenciana.

Una vegada celebrades les eleccions, el president o presidenta de Les Corts consulta als representants dels grups parlamentaris qui pot ser el president de la Generalitat.

En el **debat d'investidura**, Les Corts Valencianes proposen la persona candidata per a ser president o presidenta de la Generalitat Valenciana.

Per a acceptar aquest president o presidenta hi ha una votació.

Es necessita majoria absoluta en la primera votació.

Això significa que han d'acceptar-lo la meitat més 1 dels diputats i diputades.

És a dir, si hi ha 100, l'han d'acceptar 51 persones.

Si no l'accepten en la primera votació,

hi ha una segona votació..

En aquesta votació només fa falta que l'accepte la majoria simple.

Això significa que hi haja més diputats que sí que l'accepten que els que no l'accepten.

Una vegada elegit el president o presidenta de la Generalitat, el president de Les Corts Valencianes ho comunica al rei.

I després, el president o presidenta de la Generalitat jura i promet el seu càrrec.

### **Debat d'investidura**

és un acte on el candidat a president o presidenta de la Generalitat presenta el que vol fer. Ha de tindre la confiança dels membres del parlament.



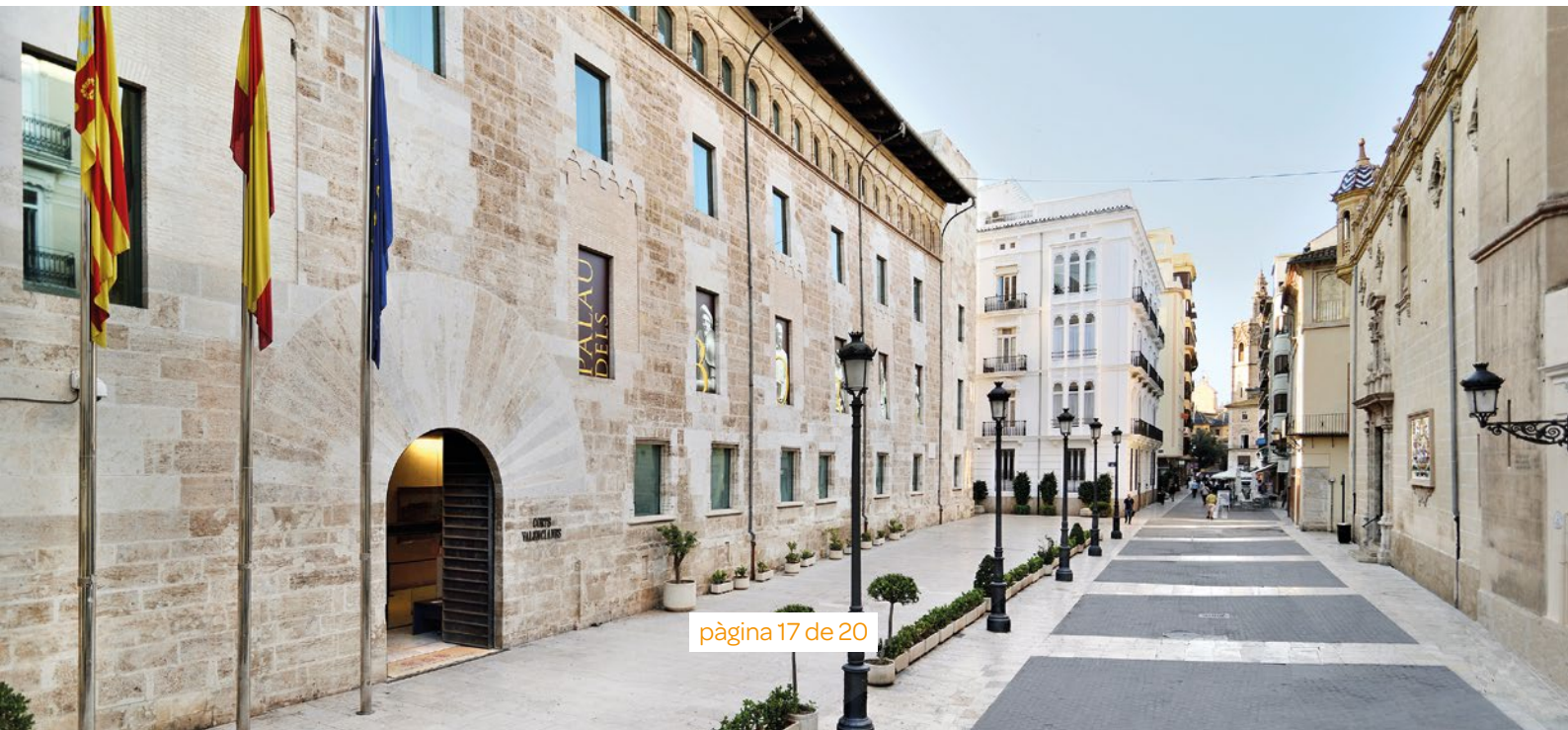


## 6. Participació ciutadana en Les Corts Valencianes

Hi ha 3 maneres perquè els ciutadans i ciutadanes participen en les decisions de Les Corts Valencianes.:

- La forma tradicional és amb una iniciativa legislativa popular. Això significa que la ciutadania demana en un text alguna cosa perquè es faça una llei.
- Una altra forma és fer peticions a Les Corts, enviar un escrit demanant alguna cosa.
- També es pot participar durant l'elaboració d'una llei, presentant **esmenes** al text o sol·licitant anar al parlament a parlar en l'espai de participació ciutadana de Les Corts.

Una **esmena** és una proposta perquè canvie el contingut d'algun article o l'apartat d'una llei o un altre document oficial.





## 7. Història del parlament

El parlament és l'òrgan triat pels ciutadans.

El parlament representa a tots els ciutadanes i ciutadanes.

El parlament ha de fer lleis i controlar al govern.

En la nostra comunitat, el parlament es diu Corts Valencianes.

Les corts medievals i modernes del Regne de València són el precedent del parlament actual.

Entre els anys 1261 i 1271 regna Jaume I.

Jaume I és Jaume primer.

Jaume primer fa els Furs de València.

Els furs són les lleis del Regne de València que estaran fins l'any 1707.

En 1707 es produeix la batalla d'Almansa i s'anul·la el dret foral valencià pel **Decret de Nova Planta**.

En 1978 s'aprova la Constitució espanyola.

En 1982 l'Estatut d'autonomia crea les actuals Corts Valencianes.

En 1983 són les primeres eleccions autonòmiques de la Comunitat Valenciana.

Els **Decrets de Nova Planta** van ser unes lleis que va fer Felipe 5 i que van anul·lar les lleis anteriors.





## 8. Història del Palau dels Borja

El Palau dels Borja és la **seu** de Les Corts Valencianes.

**Seu** és el lloc on es fa alguna cosa, on estan les instal·lacions d'una associació, una empresa, un govern

Any 1321

L'infant Pere d'Aragó era pare del primer duc de Gandia.

L'infant Pere va rebre la seua casa a València, en la parròquia de Sant Llorenç, com a herència.

Any 1484

Ferran el Catòlic va vendre Gandia amb el seu castell a Pere-Lluís Borja.

Pere-Lluís Borja era el senyor de Llombai, un noble.

I era fill del papa Alexandre 6.

El papa Alexandre 6 va començar a construir el palau.

Quan va morir, el seu germà Joan Borja, que era duc de Gandia, el va acabar.

Any 1520

S'inaugura el palau.

Any 1768  
a 1774

El palau es va convertir en teatre d'òpera.





- Any 1846

El palau se'l va quedar Francesc Pujals.  
Francesc Pujals va fer allí una fàbrica de fils de seda.
- Any 1884

Lleven la fàbrica i Juan Pérez de San Millán reforma el palau.
- Any 1905

El palau es diu Palau de Benicarló.  
El rei Alfons 13 li dona el títol de marqués de Benicarló per haver construït allí un port,  
i per això posa aquest nom al palau.
- Any 1937

El palau és seu del govern de la República d'Espanya, quan el govern se'n va de Madrid per la guerra civil.
- Any 1939 a 1975

Durant la dictadura franquista el palau va ser la seu del Movimiento Nacional.
- Any 1983

El Ministeri de l'Interior dona el palau a la Generalitat.  
Es realitzen obres per a posar allí Les Corts Valencianes.
- Any 1990 a 1994

Es construeix el nou hemicicle i els arquitectes Manuel Portaceli i Carles Salvadores arreglen la part antiga.



